

Kwestia dokonania zmiany na liście zadań rekomendowanych do dofinansowania w ramach FDS pozostawiona jest uznaniu Prezesa RM, jednakże jest on związany przez ustawodawcę określonymi dyrektywami, które muszą być uwzględnione przy podejmowaniu rozstrzygnięcia. Jest to decyzja wydana w oparciu o uznanie administracyjne, a rolą sądu administracyjnego jest zbadanie, czy nie nosi ona cech dowolności – orzekł Naczelny Sąd Administracyjny.

Omawiane orzeczenie ma szczególne znaczenie w zakresie funkcjonowania rządowych funduszy celowych przeznaczonych dla samorządów.

W opisywanej sprawie wojewoda przekazał Ministrowi Infrastruktury zatwierdzoną ostateczną listę zadań rekomendowanych do dofinansowania w ramach FDS. Na liście umieszczone zostało m.in. zadanie zgłoszone przez skarżącą gminę. Kolejno, minister przekazał listę Prezesowi RM celem zatwierdzenia wyjaśniając, że została ona sporządzona przez wojewodę na podstawie list projektów zakwalifikowanych do otrzymania w 2019 r. dotacji w ramach prowadzonego we wrześniu 2018 r. naboru do ostatniej edycji Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019. Finalnie, Prezes RM zatwierdził ww. listę, dokonując zmiany w stosunku do listy przekazanej przez ministra poprzez wykreślenie z niej zadania zgłoszonego przez gminę.

Zaskarżając czynność Prezesa RM, gmina zarzuciła sporządzenie ostatecznej listy z naruszeniem art. 26 ust. 1 oraz ust. 3 ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych.

Zdaniem sądów obydwu instancji, Prezes RM nie działał w sposób dowolny. Dokonując zmian na liście korzystał z przysługującej mu kompetencji przy uwzględnieniu przesłanek wynikających z art. 26 ust. 1 ustawy o FDS. Zgodnie z tym przepisem Prezes RM jest uprawniony do dokonania zmian na listach w oparciu o kryteria dostępności komunikacyjnej obszarów o niższej zamożności, wyrównywanie szans rozwojowych regionów i budowanie spójności terytorialnej kraju lub zgodność z programami realizowanymi przez Radę Ministrów. Ustawodawca nie nadał tym kryteriom różnej wagi. Organ dokonując zmian na liście zadań do dofinansowania podejmuje decyzję uznaniową w oparciu o wskazane w art. 26 ust. 2 ustawy o FDS kryteria, nie musi przy tym uznawać żadnego z tych kryteriów za ważniejsze od innych. Ocena ta nie może być dowolna, lecz podjęta w ramach swobodnej oceny przy łącznym uwzględnieniu tych kryteriów. Gmina swoje zastrzeżenia do prawidłowości oceny dokonanej przez Prezesa RM oparła na przesłankach wysokiej oceny punktowej jej projektu uzyskanej w procesie tworzenia listy zadań do dofinansowania oraz na jej złej sytuacji ekonomicznej w porównaniu z innymi gminami na terenie województwa, których projekty zostały uwzględnione. NSA i WSA uznały, że organ nie działał w oparciu o dowolną ocenę, nie uwzględniającą kryteriów określonych w art. 26 ust. 1 ustawy o FDS.

Reasumując – zdaniem sądów – czynność Prezesa RM polegająca na dokonaniu zmian na liście jest zgodna z prawem i nie jest dowolna, jeśli zostanie podjęta przy uwzględnieniu wszystkich dyrektyw określonych w art. 26 ust. 1 ustawy o FDS.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 09.02.2022 r., sygn. I GSK 1647/21, orzeczenie prawomocne

Źródło: orzeczenia.nsa.gov.pl